16/07/2020

Παρέμβαση της Ιεράς Συνόδου στην UNESCO: “Μετατρέπουν εκ νέου την Αγία Σοφία από μνημείο σε σύμβολο κατάκτησης”

/ Επικαιρότητα

Επιστολή-παρέμβαση προς την UNESCO και άλλους αρμόδιους διεθνείς και εγχώριους οργανισμούς απέστειλε σήμερα η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, καλώντας τους να εκφράσουν δημοσίως την αντίθεσή τους στη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε ισλαμικό τέμενος.

Η Ιερά Σύνοδος επισημαίνει το γεγονός ότι οι χριστιανοί προσκυνητές δεν θα έχουν ακώλυτη πρόσβαση στην Αγία Σοφία εάν αυτή μετατραπεί σε τζαμί για πολλούς λόγους, μεταξύ των οποίων το μειωμένο ωράριο λόγω των μουσουλμανικών προσευχών, η απόκρυψη των εξαίσιων ψηφιδωτών και αγιογραφιών και η προσβολή της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Στην επιστολή τονίζεται ότι με την απόφαση του τουρκικού Συμ-βου-λίου της

Ε-πι-κρα-τείας ο ναός της Αγίας Σοφίας μετατρέπεται εκ νέου από μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς σε σύμβολο κατάκτησης.

“Ε-πι-πλέον η α-πόφαση του τουρ-κι-κού Συμ-βου-λίου Ε-πι-κρα-τείας ε-πι-τρέ-πει στο Τουρ-κικό κρα-τος να χρη-σι-μο-ποιεί ένα μνη-μείο του Χρι-στι-α-νι-κού πο-λι-τι-σμού με τρόπο που α-πο-βλέπει να προ-σβά-λει την Α-να-το-λική Ορ-θο-δοξη Χρι-στι-α-νική Εκ-κλη-σία, αλλά και τις λοι-πες ανά τον κο-σμο χρι-στι-α-νι-κες ο-μο-λο-γίες” τονίζεται χαρακτηριστικά.

Η επιστολή απευθύνεται στον Εκ-παι-δευ-τικό Ε-πι-στη-μο-νικό και Πο-λι-τι-στικό Ορ-γα-νι-σμό των Η-νω-μέ-νων Ε-θνών (UNESCO), το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) και το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (Ελληνικό ICOMOS). Κοινοποιείται προς τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο, την Εξοχωτάτη κ. Αικατερίνη Σακελλαροπούλου, Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, τον Εξοχώτατο κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, Πρόεδρο της Ελληνικής Κυβερνήσεως, τους Αξιοτίμους κ. Νικόλαο Δένδια, Υπουργό Εξωτερικών, κ. Νίκη Κεραμέως, Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και κ. Λίνα Μενδώνη, Υπουργό Πολιτισμού.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Με α-φορμή την απόφαση της Κυ-βέρ-νησης της γεί-το-νος χώρας Τουρ-κίας περί με-τα-τροπής του ση-με-ρι-νού μου-σει-α-κού κα-θε-στώ-τος του Ιερού Ναού της Α-γίας Σο-φίας Κων-σταν-τι-νου-πό-λεως σε μου-σουλ-μα-νικό Τέ-με-νος (Τζαμί) και σε συνέχεια του από 13ης Ιουλίου 2020 δευτέρου Ανακοινωθέντος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος περί πραγματοποιήσεως διεθνών εκκλήσεων και διαβημάτων για την αποκατάσταση του Μνημείου και την απόδοσή του στην ορθή χρήση του, το Γρα-φείο Τύ-που της Ι-ε-ράς Συ-νό-δου της Εκ-κλη-σίας της Ελ-λάδος ενημερώνει και πληροφορεί ότι απεστάλη ήδη το παρακάτω Συνοδικό έγγραφο προς τον Εκ-παι-δευ-τικό Ε-πι-στη-μο-νικό και Πο-λι-τι-στικό Ορ-γα-νι-σμό των Η-νω-μέ-νων Ε-θνών (UNESCO), το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) και το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (Ελληνικό ICOMOS), με κοινοποίηση προς τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο, την Εξοχωτάτη κ. Αικατερίνη Σακελλαροπούλου, Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, τον Εξοχώτατο κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, Πρόεδρο της Ελληνικής Κυβερνήσεως, τους Αξιοτίμους κ. Νικόλαο Δένδια, Υπουργό Εξωτερικών, κ. Νίκη Κεραμέως, Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και κ. Λίνα Μενδώνη, Υπουργό Πολιτισμού:

«Ὅ-πως γνω-ρί-ζετε τό τουρ-κικό κρά-τος ἔ-χει ἐ-πι-κυ-ρώ-σει ἀπό τίς 16.3.1983 τή Δι-ε-θνῆ Σύμ-βαση γιά τήν Προ-στα-σία τῆς Παγ-κό-σμιας Πο-λι-τι-στι-κῆς καί Φυ-σι-κῆς Κλη-ρο-νο-μιᾶς (Unesco Πα-ρίσι 1972).

Ο Ναός τῆς Ἁ-γίας τοῦ Θεοῦ Σο-φίας θε-με-λι-ώ-θηκε ἀπό τόν Χρι-στι-ανό Αὐ-το-κρά-τορα Ἰ-ου-στι-νι-ανό, ἐγ-και-νι-ά-σθηκε τήν 27η Δε-κεμ-βρίου τοῦ 537 μ.Χ. καί προ-ο-ρί-σθηκε ὡς χῶ-ρος ἐκ-κλη-σι-α-στι-κῆς λα-τρείας, ἀ-φι-ε-ρω-μέ-νος στή Σο-φία τοῦ Θεοῦ, τόν Ἰ-η-σοῦ Χρι-στό. Πρό-κει-ται γιά ἀ-ρι-στούρ-γημα ἀρ-χι-τε-κτο-νι-κῆς με-γα-λο-φυίας καί εἶ-ναι παγ-κο-σμίως δι-ά-ση-μος ὡς ἕνα κατ' ἐ-ξο-χήν μνη-μεῖο τοῦ Χρι-στι-α-νι-κοῦ Πο-λι-τι-σμοῦ. Ἡ ἀ-ξία του πα-ρα-μέ-νει οἰ-κου-με-νική ἐ-πειδή ὁ Χρι-στι-α-νι-σμός ἔ-χει ὑ-πε-ρε-θνική καί οἰ-κου-με-νική ἀ-κτι-νο-βο-λία.

Μετά τό 1453 ὁ Ναός τῆς Ἁ-γίας Σο-φίας με-τα-τρά-πηκε σέ ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος. Ἀπό τό 1573 ὁ Ναός τῆς Ἁ-γίας Σο-φίας καί τά στοι-χεῖα του ὑ-πέ-στη-σαν φθο-ρές ἀπό τό Ὀ-θω-μα-νικό Κρά-τος (κα-τα-στροφή χρι-στι-α-νι-κῶν στοι-χείων τοῦ Ναοῦ, ἀ-πο-ξή-λωση ἤ ἐ-πι-κά-λυψη ψη-φι-δω-τῶν, ἐ-πέν-δυση τοί-χων μέ ἰσ-λα-μικά μο-τίβα προ-κει-μέ-νου νά κα-λυ-φθοῦν οἱ χρι-στι-α-νι-κές ἁ-γι-ο-γρα-φίες) καί προ-σθῆ-κες, ἄ-σχε-τες μέ τόν προ-ο-ρι-σμό πού εἶχε κατά τόν χρόνο ἀ-νέ-γερ-σής του (προ-σθήκη μι-να-ρέ-δων, προ-σθήκη ἰσ-λα-μι-κῶν συμ-βό-λων Χα-λί-φη-δων στό ἐ-σω-τε-ρικό τοῦ Ναοῦ), προ-κει-μέ-νου νά χρη-σι-μο-ποι-η-θεῖ ὡς ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος. Ἡ χρήση αὐτή ἀπέ-βλεπε νά συμ-βο-λί-σει πο-λι-τικά τήν κα-τά-κτηση τῆς Κων-σταν-τι-νού-πο-λης ἀπό τούς Ὀ-θω-μα-νούς.

Μέ ἀ-πό-φαση τοῦ Ὑ-πουρ-γι-κοῦ Συμ-βου-λίου τῆς Τουρ-κίας τῆς 24ης Νο-εμ-βρίου 1934, ὁ Ναός με-τα-τρά-πηκε σέ μου-σεῖο ἀ-να-γνω-ρί-ζον-τας τόν μνη-μει-ακό του χα-ρα-κτῆρα καί δι-α-τη-ρῶν-τας τό χρι-στι-α-νικό του ὄ-νομα (Hagia Sofya).

Τόν Ἰ-ού-νιο τοῦ 1931 ἐ-πε-τράπη στόν Thomas Whittemore νά προ-χω-ρή-σει σέ ἀ-πο-κά-λυψη ὁ-ρι-σμέ-νων σπου-δαίων ψη-φι-δω-τῶν πού ἀ-πει-κο-νί-ζουν τόν Ἰ-η-σοῦ Χρι-στό, τή Θε-ο-τόκο, Ἁ-γί-ους τῆς Ἁ-να-το-λι-κῆς Ὀρ-θό-δο-ξης Ἐκ-κλη-σίας τοῦ Χρι-στοῦ, κα-θώς καί χρι-στι-α-νούς αὐ-το-κρά-το-ρες τῆς Ἁ-να-το-λι-κῆς Ρω-μα-ϊ-κῆς Αὐ-το-κρα-το-ρίας. Πρό-σφατα ἀ-πο-κα-λύ-φθη-καν καί ἄλ-λες χρι-στι-α-νι-κές ἀρ-χαι-ό-τη-τες πού εἶ-χαν κα-λυ-φθεῖ ἀπό τούς Ὀ-θω-μα-νούς (ψη-φι-δωτά μέ ἐ-ξα-πτέ-ρυ-γους ἀγ-γέ-λους).

Στίς 10 Ἰ-ου-λίου 2020 ἀ-να-κοι-νώ-θηκε ὅτι τό τουρ-κικό Συμ-βού-λιο τῆς Ἐπι-κρα-τείας ἔ-κανε δε-κτή αἴ-τηση ἀ-νά-κλη-σης τοῦ «Συν-δέ-σμου Προ-σφο-ρᾶς στά Βα-κού-φια, τά ἱ-στο-ρικά μνη-μεῖα καί τό πε-ρι-βάλ-λον», ἀ-να-κά-λεσε ἀ-πό-φαση τοῦ Ὑ-πουρ-γι-κοῦ Συμ-βου-λίου τῆς Τουρ-κίας τῆς 24ης Νο-εμ-βρίου 1934 καί ἐ-πέ-τρεψε τή με-τα-τροπή τοῦ μνη-μείου σέ ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος.

Οὐ-σι-α-στικά ἡ ἀ-πό-φαση τοῦ τουρ-κι-κοῦ Συμ-βου-λίου τῆς Ἐ-πι-κρα-τείας με-τα-τρέ-πει ἐκ νέου τόν Ναό τῆς Ἁ-γίας Σο-φίας ἀπό μνη-μεῖο πο-λι-τι-στι-κῆς κλη-ρο-νο-μιᾶς σέ σύμ-βολο κα-τά-κτη-σης. Ἐ-πι-πλέον ἡ ἀ-πό-φαση τοῦ τουρ-κι-κοῦ Συμ-βου-λίου Ἐ-πι-κρα-τείας ἐ-πι-τρέ-πει στό Τουρ-κικό κρά-τος νά χρη-σι-μο-ποιεῖ ἕνα μνη-μεῖο τοῦ Χρι-στι-α-νι-κοῦ πο-λι-τι-σμοῦ μέ τρόπο πού ἀ-πο-βλέ-πει νά προ-σβά-λει τήν Ἀ-να-το-λική Ὀρ-θό-δοξη Χρι-στι-α-νική Ἐκ-κλη-σία, ἀλλά καί τίς λοι-πές ἀνά τόν κό-σμο χρι-στι-α-νι-κές ὁ-μο-λο-γίες, κα-θώς ὁ Ναός αὐ-τός ἀ-πο-τε-λεῖ γιά τούς χρι-στι-α-νούς ἀνά τόν κό-σμο ἕνα ἀπό τά δι-α-ση-μό-τερα καί ἀρ-χαι-ό-τερα δεί-γματα χρι-στι-α-νι-κῆς να-ο-δο-μίας μνη-μει-α-κῶν δι-α-στά-σεων.

Στό ἴ-διο κλίμα, ἀ-να-κοι-νώ-θηκε ἀπό τή Δι-εύ-θυνση Θρη-σκευ-τι-κῶν Ὑ-πο-θέ-σεων τῆς Τουρ-κίας ὅτι θά κα-λύ-πτον-ται οἱ χρι-στι-α-νι-κές ἁ-γι-ο-γρα-φίες τοῦ μνη-μείου κατά τή δι-άρ-κεια τῶν ἰσ-λα-μι-κῶν προ-σευ-χῶν μέσα στό μνη-μεῖο (δη-λαδή πέντε φο-ρές τήν ἡ-μέρα) καί δέν θά ἐ-πι-τρέ-πε-ται ἡ εἴ-σο-δος κοι-νοῦ κατά τή δι-άρ-κεια τῶν προ-σευ-χῶν. Ἐ-πο-μέ-νως, θά πε-ρι-ο-ρί-ζε-ται ἡ ἐ-λεύ-θερη πρό-σβαση κοι-νοῦ σέ ὁ-ρι-σμέ-νες ὧ-ρες καί θά κα-λύ-πτον-ται τά χρι-στι-α-νικά στοι-χεῖα τοῦ Ναοῦ, ἀκρω-τη-ρι-ά-ζον-τας μέ αὐτόν τόν τρόπο βά-ναυσα τήν εἰ-κόνα καί τήν ἀ-κε-ραι-ό-τητα τοῦ μνη-μείου, προ-κει-μέ-νου νά κα-τα-στεῖ ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος. Εἶ-ναι ἐ-πί-σης προ-φα-νές ὅτι οἱ ἐρ-γα-σίες συν-τή-ρη-σης τῶν χρι-στι-α-νι-κῶν ἀρ-χαι-ο-τή-των τοῦ Ναοῦ θά ἀ-να-στα-λοῦν, κα-θώς δέν συμ-βι-βά-ζον-ται πλέον μέ τή νέα χρήση τοῦ μνη-μείου.

Τόν Ναό ἐ-πι-σκέ-πτον-ται χρι-στι-α-νοί προ-σκυ-νη-τές ἀπό ὅλο τόν κό-σμο, με-ταξύ τῶν ὁ-ποίων καί μέλη τῆς Ἐκ-κλη-σίας τῆς Ἑλ-λά-δος, οἱ ὁ-ποῖοι δέν θά ἔ-χουν ἀ-κώ-λυτη πρό-σβαση στό μνη-μεῖο ἐν ὄ-ψει τῆς με-τα-τρο-πῆς του σέ ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος καί τῆς ἀ-πό-κρυ-ψης τῶν χρι-στι-α-νι-κῶν ἀρ-χαι-ο-τή-των του (ψη-φι-δω-τῶν κ.λπ.).

Γιά τούς λό-γους αὐ-τούς αἰ-τού-μα-στε νά ἀ-σκή-σετε τίς ἀρ-μο-δι-ό-τη-τές σας κατά τίς Δι-ε-θνεῖς Συν-θῆ-κες γιά τήν προ-στα-σία τοῦ μνη-μείου καί νά ἐκ-δη-λώ-σετε τήν ἀν-τί-θεσή σας στή με-τα-τροπή του σέ ἰσ-λα-μικό τέ-με-νος.

*† Ὁ Ἀθη-νῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρό-ε-δρος*

Ὁ Ἀρ-χι-γραμ-μα-τεύς

† Ὁ Ἰωρεῶν Φιλόθεος»